

بسمه تعالی
مجلس شورای اسلامی
دوره سوم - سال چهارم
۱۳۷۰ - ۱۳۷۱

شماره ترتیب چاپ ۱۴۱۹

شماره دفتر ثبت ۵۰۱

شماره ۴۳۵۷
تاریخ ۱۳۷۰/۳/۱۳
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی
حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای کروی

لایحه مجازات جرائم نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران که بنا به پیشنهاد وزارت دادگستری در جلسه مورخ ۱۳۷۰/۲/۲۵ هیأت وزیران بتصویب رسیده است جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می گردد .

اکبر هاشمی رفسنجانی
رئیس جمهور

نظر به اهمیت و حساسیت امور نظامی و لزوم رعایت نظم و انضباط و جلوگیری از وقوع جرائم و تخلفات و پیش بینی جرائم و مجازاتهای مربوط به موظفان نظامیان بمنظور جمع آوری قوانین پراکنده مربوط به جرائم و مجازاتهای نیروهای مسلح در مجموعه ای واحد ، لایحه " مجازات جرایم نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران " بشرح زیر تقدیم می گردد .

لایحه مجازات جرائم نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران

فصل اول - مقررات عمومی

ماده ۱ - دادگاههای نظامی به جرایم مربوط به وظایف خاص نظامی و انتظامی اشخاص زیر که در این قانون به اختصار نظامی خوانده می شوند رسیدگی می کند .

۱ - کلیه اعضای ارتش و سازمانهای وابسته .

۲ - کلیه اعضای سپاه پاسداران و سازمانهای وابسته و اعضای بسیج مستضعفین سپاه پاسداران .

۳ - کلیه اعضای نظامی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سازمانهای وابسته .

۴ - کلیه پرسنل وظیفه از تاریخ شروع خدمت تا پایان آن .

۵ - کلیه پرسنل مشمول قانون نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مصوب

۱۳۶۹/۴/۲۷

۶ - محصلان مراکز آموزشی نظامی و انتظامی در داخل و خارج از کشور .

تبصره ۱ - جرائم نظامی و انتظامی پرسنل مذکور که در سازمانهای دیگر خدمت

می کنند در دادگاههای نظامی رسیدگی میشود .

تبصره ۲ - رهایی از خدمت مانع رسیدگی به جرایم زمان اشتغال نمی شود .

تبصره ۳ - به جرایم نظامی غیرایرانیانی که در خدمت نیروهای مسلح هستند در

دادگاههای نظامی رسیدگی می شود .

تبصره ۴ - به کلیه جرایم اسرای جنگی در دادگاههای نظامی رسیدگی می شود .

ماده ۲ - در مواردی که مجازات جرمی در این قانون ذکر نشده باشد ، دادگاه طبق

قوانین عمومی تعیین کیفر خواهد نمود .

آثار تبعی و تکمیلی مجازات

ماده ۳ - دادگاههای نظامی می توانند مجازات حبس را با توجه به مراتب جرم ،

امکانات خاطی و کیفیات مخففه یا سایر اوضاع و احوال به مجازات تعزیری دیگری بشرح زیر تبدیل نمایند .

درمورد پرسنل وظیفه مجازات حبس کمتر از یک سال به شلاق تا (۷۴) ضربه یا جزای نقدی از ۲۰۰۰۰۰ تا ۲۰۰۰۰۰۰ ری و حبس‌های بیشتر از یکسال به تبعید درحساب خدمت یا اضافه خدمت حداکثر تا یکسال یا جزای نقدی از ۲۰۰۰۰۰۰ الی ۱۰۰۰۰۰۰۰ ری .
درمورد پرسنل کادر حبس‌های کمتر از یکسال به شلاق تا (۷۴) ضربه یا جزای نقدی از ۳۰۰۰۰۰ تا ۳۰۰۰۰۰۰ ری یا انفصال از خدمت بطور موقت حداکثر به مدت یک سال یا اقامت اجباری یا منع اقامت در نقطه یا نقاط معین یا انتقال به منطقه معین حداکثر به مدت (۶) ماه یا کسر حقوق به میزان $\frac{1}{3}$ حداکثر به مدت (۶) ماه و یا تنزیل درجه یا محرومیت از ترفیع حداکثر تا یکسال یا حبس یا خدمت حداکثر تا یک سال و در مورد حبس‌های یکسال تا دو سال به جزای نقدی از دویست هزارتا دومیلیون ریال ، انفصال موقت یا انتظار خدمت حداکثر به مدت یکسال ، اقامت اجباری یا منع اقامت در نقطه یا نقاط معین حداکثر به مدت دو سال ، توقیف درجه حداکثر به مدت دو سال ، تنزیل یک یا دو درجه یا محرومیت از تصدی بعضی از مشاغل و مسوولیتها حداکثر به مدت ده سال .

ماده ۴ - پرسنل کادر مندرج در ماده یک که به موجب احکام قطعی دادگاهها به مجازاتهای زیر محکوم شوند از خدمت در نیروهای مسلح اخراج خواهند شد .

۱- محکومیت یا محکومیت‌های (در صورت تعدد) به حبس غیر تعلیقی زائد بر دو سال .

۲- محکومیت به حدود .

۳- محکومیت به سبب ارتکاب جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی کشور .

۴- محکومیت به سبب ارتکاب جرائم عمدی مستوجب قصاص نفس یا عضو .

تبصره - در صورت وجود شرائط خاص خدمتی و عدم مصلحت اخراج ، با تقاضای فرمانده مربوط ، دادگاه می تواند با ذکر دلایل و تصریح در متن حکم از اجرای اثر تبعی حکم جلوگیری نماید .

ماده ۵ - دادگاه نظامی می تواند حسب مورد در محکومیت‌های تعزیری به عنوان متمیم مجازات متهم راه مجازات های زیر محکوم نماید .

الف - درمورد پرسنل وظیفه ،

۱- اضافه خدمت تا ۶ ماه ،

۲- توقیف کارت پایان خدمت نایکسال ،

ب - درمورد سایر پرسنل

۱- انفصال موقت از خدمت در نیروهای مسلح یا مشاغل دولتی حداکثر به مدت

یکسال .

۲- اقامت اجباری یا منع اقامت در نقطه یا نقاط معین از سه ماه تا سه سال ،

۳- کسر حقوق به میزان $\frac{1}{4}$ حداکثر به مدت ۶ ماه ،

۴- محرومیت از ترفیع حداکثر تا دو سال ،

۵- تنزیل یک درجه ،

۶- محرومیت از تصدی بعضی از مسوولیت‌های نظامی و انتظامی حداکثر به مدت

(۵) سال .

تنبه - غفو مجازات محکومین شامل آثار تبعی آن نمی گردد مگر اینکه تصریح شده باشد .

ماده ۶ - افسران و درجه داران وظیفه‌ای که به یکی از مجازات‌های مستلزم اخراج محکوم شوند بقیه مراحل خدمتی را پس از اجرای مجازات مثل سرباز عادی انجام خواهند داد .

ماده ۷ - حداکثر محکومیت به انفصال موقت درمورد پرسنل نیروهای مسلح یکسال است و محکومین به این مجازات از مزایای بدون کاری موضوع مواد ۹۹ و ۱۴۸ قانون ارتش استفاده خواهند کرد .

فصل دوم - جرائم علیه امنیت داخلی و خارجی

ماده ۸ - هر نظامی که به منظور براندازی نظام جمهوری اسلامی جمعیتی تشکیل دهد یا اداره نماید یا در چنین جمعیتی شرکت یا معاونت موثر داشته باشد ، محارب محسوب می شود .

تبصره ۱ - در صورتیکه ادارہ کننده و تشکیل دهنده جمعیت یا اکثر اعضا از پرسنل نیروهای مسلح باشند به جرائم همه اعضا در محاکم نظامی رسیدگی خواهد شد .

تبصره ۲ - منظور از جمعیت مذکور در این ماده همکاری سه نفر یا بیشتر است .
ماده ۹ - هر نظامی که به نحوی از انحاء برای جدا کردن قسمتی از قلمرو حاکمیت جمهوری اسلامی ایران یا برای لطمه وارد کردن به تمامیت یا استقلال کشور ایران اقدام نماید محارب محسوب میشود .

ماده ۱۰ - هریک از اشخاص مذکور در مواد ۸ و ۹ قبل از کشف توطئه و دستگیری توبه نماید و خود را به مأموران معرفی کند و اطلاعات خود را در اختیار بگذارد به نحوی که توبه وی نزد قاضی محرز شود حد محاربه ساقط میگردد .

ماده ۱۱ - نظامیانی که مرتکب جرائم زیر شوند در صورتیکه ارتکاب جرم آنان به منظور براندازی نظام و همکاری با دشمن باشد ، با علم به تاثیر آن در براندازی در حکم محاربند و در غیر اینصورت به (۵) تا (۱۵) سال حبس تعزیری محکوم میشوند .

۱- هر نظامی که افراد تحت فرماندهی خود یا پایگاه یا محلی که حفاظت آن به عهده او سپرده شده است یا تأسیسات و تجهیزات و ساز و برگ نظامی یا نقشه ها و اسناد و اسرار نظامی و نظائر آنها را به دشمن تسلیم یا افشا نماید .

۲- هر نظامی که برای انجام مقاصد دشمن یا اوتیانی کند .

۳- هر نظامی که عمداً و با سوء نیت تأسیسات ، ساختمانها ، استحکامات نظامی کشتی یا هواپیما یا امثال آنها یا انبارها ، راهها ، وسایل ارتباطی و مخابراتی یا مراکز محتوی اسناد و دفاتر یا اسناد طبقه بندی شده مورد استفاده نیروهای مسلح یا وسایل دفاعیه یا تمام یا قسمتی از ملزومات جنگی ، اسلحه ها یا مهمات را آتش بزند یا تخریب کند یا وادار به انجام آن نماید .

۴- هر نظامی که در مقابل دشمن یا محاربین ، نظامیان یا اشخاصی را که به نحوی در خدمت نیروهای مسلح هستند اجبار یا تحریک به فرار یا تسلیم یا عصیان نماید یا بهر صورت دیگر موجبات اجبار یا تحریک دیگران را فراهم سازد .

۵ - هر نظامی که علیه جمهوری اسلامی ایران اقدام مسلحانه نماید .

۶- هر نظامی که برای دولتی که علیه ایران در حال جنگ است یا برای گروهها یا دستجات محارب و مفسد جمع آوری استعداد نماید یا سایر افراد را به الحاق به دشمنان

بامحاربین ومفسدین اغواو تشویق کند یا عملا وسایل الحاق آنان رافراهم آورد .
ماده ۱۲- اشخاص زیر جاسوس شناخته شده وبه مجازات مقرردیل محکوم میشوند .

۱- هر نظامی که اسناد یا اطلاعات یا اشیاء دارای ارزش اطلاعاتی راتحویل کند
ودراختیار دشمن قرار دهد وافدام او برای عملیات نظامی یا نسبت به امنیت تاسیسات
اسحکانات ، پایگاهها ، کارخانجات ، انبارهای ذایمی یا موقتی تسلیحاتی ،
توقفگاههای موقت ، ساختمان های نظامی ، کشتی ها یا هواپیماها یا وسایل نقلیه
زمینی نظامی یا امنیت تاسیسات دفاعی کشور مضربا شد بمجازات محارب محکوم خواهد شد .
۲- هر نظامی که اسناد یا اطلاعاتی برای دشمن تحصیل کند وبهر دلیل موفق به
تسلیم آن بدشمن نشود به حبس از سه تا پانزده سال محکوم میگردد .

۳- هر نظامی که اسوار نظامی یا سیاسی یا اقتصادی یا صنعتی یا کلیدهای رمز را بدشمنان
داخلی یا خارجی تسلیم نماید یا آنان را از مفاد آن آگاه سازد ، به مجازات محارب
محکوم خواهد شد .

۴- هر نظامی که برای بدست آوردن اسناد یا اطلاعاتی به نفع دشمن به محل
نگهداری اسناد یا اطلاعات داخل شود چنانچه بموجب قوانین دیگر مستوجب مجازات
شدیدتری نباشد به حبس از دو تا ده سال محکوم میگردد .

۵- هر بیگانهای که بطور ناشناس به پایگاهها ، کارخانجات ، انبارهای تسلیحاتی
اردوگاههای نظامی ، توقفگاههای موقتی نظامی ، ساختمانهای دفاعی نظامی یا وسائط
نقلیه زمینی ، هوائی ، دریایی یا در محلهای نگهداری اسناد یا اطلاعات داخل شود
یا به نحوی داخل یگانهای نیروهای مسلح گردد ، چنانچه از عناصر دشمن باشد به
اعدام ودر غیر اینصورت به دو تا ده سال حبس محکوم میگردد .

۶- هرگونه همکاری ومعاونت باعناصر نظامی جاسوس ، مانند مخفی نمودن و پناه
دادن ، جرم محسوب ومرتکب به یک تا پنج سال حبس محکوم میگردد .

ماده ۱۳- هر نظامی که اسناد یا تصمیمات طبقه بندی شده رادراختیار کسانی که
صلاحیت اطلاع نسبت به آن را ندارند ، قرار دهد یا بهر نحو آنان را از مفاد آن مطلع
سازد به ترتیب ذیل محکوم می شود .

۱- هرگاه سند یا مذاکرات یا تصمیمات عنوان به کلی سری داشته باشد به حبس از
سه تا پانزده سال .

۲- هرگاه سند یا مذاکرات یا تصمیمات عنوان سری داشته باشد به حبس از دو سال تا ده سال .

۳- هرگاه سند یا مذاکرات یا تصمیمات عنوان خیلی محرمانه داشته باشد از سیم ماه تا یک سال .

تبصره ۱- هرگاه سند یا مذاکرات یا تصمیمات عنوان محرمانه داشته باشد از طرف فرمانده یا رئیس مربوط تنبیه انضباطی خواهد شد .

تبصره ۲- هرگاه اعمال فوق بموجب قوانین دیگر مستلزم مجازات شدیدتری باشد مرتکب به مجازات شدیدتر محکوم خواهد شد .

تبصره ۳- هر نظامی یا غیر نظامی از اسناد یا مذاکرات یا تصمیمات مذکور مطلع گردد و با علم به ممنوعیت افشاء آنها بهر نحو افشاء نماید به ترتیب مقرر در این ماده محکوم می شود .

تبصره ۴- طبقه بندی و تغییر طبقه بندی اسناد و مذاکرات و تصمیمات و طرز نگهداری اسناد طبقه بندی شده به موجب آئین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد سازمان حفاظت و اطلاعات نیروی مربوط به تصویب وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح خواهد رسید .

ماده ۱۴- هر نظامی که بر اثر بی احتیاطی یا بی مبالائی یا عدم رعایت نظامات دولتی موجب افشاء یا فقدان اسناد مذکور در ماده (۱۳) بشود یا توجه به طبقه بندی اسناد افشاء شده ، به ترتیب ذیل محکوم می شود .

۱- هرگاه سند یا مذاکرات عنوان به گلی سری داشته باشد به حبس از سه ماه تا یک سال .

۲- هرگاه سند یا مذاکرات عنوان سری داشته باشد به حبس از دو ماه تا شش ماه .

۳- هرگاه سند یا مذاکرات عنوان خیلی محرمانه داشته باشد به حبس از یک ماه تا سه ماه .

فصل سوم - جرائم برخلاف تکالیف نظامی

ماده ۱۵ - هرگاه تخلف و سرپیچی از تکالیف نظامی که سبب تسلط دشمن بر اراضی یا مواضع یا افراد خودی شود جرم محسوب و مرتکب در حکم محارب است .
ماده ۱۶ - هر فرمانده یا مسوول نظامی که بدون استفاده از تمام وسایل دفاعیه که در اختیار او بوده است از انجام اقداماتی که وظیفه و شرافت نظامی او ایجاب میکرده خودداری نماید و آنچه که حفاظت یا دفاع از آن به او سپرده شده است (از قبیل ، تاسیسات ، استحکامات ، سربازخانه ، کارخانجات ، انبارو مخازن اسلحه و مهمات یا آذوقه یا سوخت یا ملزومات نظامی ، هواپیما ، کشتی و شهر) به نحوی از انحاء به دشمن تسلیم نماید ، در حکم محارب است .

ماده ۱۷ - فرمانده هر قسمت نظامی که با دشمن قرار داد تسلیم منعقد نماید حسب مورد به یکی از دو مجازات زیر محکوم میشود .

۱- هرگاه تصمیم متخذه موجب خلع سلاح عده تحت فرماندهی یا اسارت نیروها یا تسلیم آنچه که دفاع و حفاظتش بعهده اوست بشود در حکم محارب است .

۲- در سایر موارد به حبس از پنج تا پانزده سال .

ماده ۱۸ - نظامیان زیر که حداقل تعداد آنان بیش از دو نفر باشد شورش کننده

محسوب و به ترتیب ذیل محکوم می شوند .

۱- نظامیان مسلحی که باتبانی قبلی یا به صورت دسته جمعی از اطاعت فرماندهان

یا روسای خود سرپیچی نمایند چنانچه از مصادیق محارب نباشند هریک به حبس از سه تا پانزده سال .

۲- نظامیانی که در ارتباط با خدمت باتبانی قبلی و یا سلاح گرم یا سرد به جان یا مال یا ناموس مردم یا اموال عمومی تعدی یا تجاوز نمایند چنانچه محارب محسوب نشوند به حبس از سه تا پانزده سال .

۳- چنانچه مرتکبین جرائم فوق غیر مسلح باشند اگر عمل آنان مشمول مجازات

شدیدتری نباشد به حبس از یک تا پنج سال .

تهبصره - هرگاه یک نفر از مرتکبین جرائم فوق دریک اقدام گروهی مسلح باشد کلیه افراد به مجازات بندهای یک و دو محکوم خواهند شد .

ماده ۱۹ - هر یک از فرماندهان یا روسای نظامی که بدون امر یا اجازه یا بسدود اینک به اقدام متقابل وادار شده باشد ، علیه نیروهای نظامی یا اتباع دولتی که با ایران در حال جنگ نباشد مسلحانه حمله یا عدمای را وادار به حمله نماید یا پانزوی تحت فرماندهی خود در اراضی دولتی که با ایران در حال جنگ نباشد مرتکب عملیات خصمانه شود ، هرگاه اقدامات فوق موجب اخلال در امنیت داخلی یا خارجی کشور گردد ، در حکم محارب است و در غیر اینصورت به حبس از سه تا پانزده سال محکوم میشود .
ماده ۲۰ - هر یک از فرماندهان یا روسای نظامی که پس از دریافت دستور توقف عملیات جنگی عملیات را ادامه دهد حسب مورد به مجازاتهای مقرر در ماده (۱۹) محکوم می شود .

ماده ۲۱ - هر نظامی که بدون امر یا مجوز قانونی ، فرماندهی قسمتی را به عهده گیرد و یا برخلاف امر مافوق فرماندهی قسمتی را ادامه دهد به حبس از دو تا ۱۰ سال محکوم و چنانچه مرتکب جرائم دیگری گردد به مجازاتهای آن جرائم نیز محکوم خواهد شد .

ماده ۲۲ - هر نظامی که اوامر فرماندهان یا روسای مربوط را لغو نماید به ترتیب زیر محکوم می شود .

۱ - هرگاه از امر حرکت به طرف دشمن یا محاربین و مفسدین امتناع ورزد و مخالف مقررات عمل نماید در صورتی که حاکی از همکاری با دشمن باشد در حکم محارب است ، و چنانچه ارتباطی به همکاری با دشمن نداشته باشد به حبس از سه تا پانزده سال محکوم می شود .

۲ - اگر مخالف با مقررات در ناحیه ای باشد که در آن حالت جنگی یا محدودیت های ضروری اعلام شده باشد و آن مخالفت مربوط به امور جنگی یا مقررات حالت محدودیت های ضروری باشد به حبس از دو تا ۱۰ سال محکوم می شود .

ماده ۲۳ - تخلف از قوانین و مقررات نظامی و انتظامی ، لغو دستور محسوب میشود و چنانچه در قانون ، مجازات خاصی برای آن در نظر گرفته نشده باشد مرتکب به حبس از دو ماه تا دو سال محکوم میگردد .

تبصره ۱ - تخلفات انضباطی موضوع آئین نامه های انضباطی از شمول این ماده مستثنی می باشد .

تبصره ۲ - چنانچه مخالفت با مقررات مربوط به منع ازدواج با اتباع بیگانه یا اتباع بیگانه ای که به سبب ازدواج تبه ایران محسوب میشوند و یا منع عضویت در سازمانها یا جمعیتها و احزاب سیاسی یا منع دخالت و شرکت در دسته بندیها یا مناقشه های سیاسی باشد ، به حبس از شش ماه تا سه سال و اخراج از خدمت و استرداد هزینه های تحصیلی در صورت عدم انجام تعهد مقرر محکوم میشود .

ماده ۲۴ - هر نظامی که برخلاف مقررات و ضوابط مبادرت به تیراندازی نماید عمل او جرم محسوب و به حبس از دو ماه تا یک سال محکوم خواهد شد و چنانچه منجر به قتل یا جرح گردد طبق قانون قصاص و دیات با او رفتار خواهد شد .

تبصره ۱ - چنانچه تیراندازی مطابق مقررات صورت گرفته باشد مرتکب از مجازات و پرداخت دیه معاف خواهد بود و در صورتیکه مقتول یا مجروح مقصر و یا مهدورالدم نباشد ، دیه از بیت المال پرداخت خواهد شد .

تبصره ۲ - مقررات مربوط به تیراندازی به موجب آئین نامه ای خواهد بود که توسط وزارتخانه های کشور و دفاع تهیه و به تصویب هیات وزیران می رسد .

ماده ۲۵ - هر نظامی که باید بطور انفرادی یا همراه چند نفر یا یگانی به ماموریت برود و عمداً " و بدون عذر موجه در وقت مقرر حاضر نگردد ، به ترتیب زیر محکوم می شود .

۱- هرگاه حرکت برای عزیمت به ماموریت جنگی باشد به حبس از سه تا پانزده سال .

۲- هرگاه حرکت برای عزیمت به منطقهای که در حالت جنگ یا آماده باش رزمی یا اعلام محدودیت های ضروری موضوع اصل (۷۹) قانون اساسی باشد به حبس از دو تا ده سال .

۳- در سایر موارد به حبس از دو ماه تا یک سال .

ماده ۲۶ - هر نگهبان که محل نگهبانی خود را بدون مجوز ترک نماید به ترتیب ذیل محکوم میگردد .

۱- هرگاه در مقابل دشمن و محاربین با همکاری یا تبانی باشد اعدام و در غیر اینصورت به حبس از سه تا پانزده سال .

۲- هرگاه در ناحیه‌ای باشد که در حالت جنگ یا اعلام وضعیت و محدودیت‌های ضروری موضوع اصل (۷۹) قانون اساسی و یا حالت آماده باش رزمی باشد به حبس از دو تا ده سال .

۳- در سایر موارد به حبس از سه ماه تا سه سال .
تبصره - نگهبان ، مأمور مسلحی است که مراقبت و حفاظت یک محل یا یک منطقه معین به او واگذار شده باشد .

ماده ۲۷ - هر نظامی در حین نگهبانی بخوابد بشرح زیر محکوم می شود .
۱- هرگاه در مقابل دشمن یا محاربین باشد به حبس از دو تا ده سال .
۲- هرگاه در ناحیه‌ای باشد که در حالت جنگ یا اعلام محدودیت‌های موضوع اصل (۷۹) قانون اساسی یا آماده باش رزمی باشد به حبس از یک تا پنج سال .
۳- در سایر موارد به حبس از دو ماه تا یک سال .

ماده ۲۸ - هر نظامی در حین خدمت یا در ارتباط با آن به نگهبان یا مراقب تعرض یا اهانت نماید به ترتیب زیر محکوم می شود .
۱- هرگاه مرتکب با سلاح تعرض نماید به حبس از سه تا پانزده سال و اگر صدمه‌ای به نگهبان وارد آورد علاوه بر مجازات فوق حسب مورد به قصاص یا پرداخت دیه نیز محکوم میگردد .

۲- هرگاه مرتکب بدون سلاح تعرض نماید به حبس از یک تا سه سال و اگر صدمه‌ای به نگهبان وارد آورد علاوه بر مجازات فوق حسب مورد به قصاص یا پرداخت دیه نیز محکوم میگردد .

۳- هرگاه مرتکب به نحوی به نگهبان اهانت یا او را تهدید نماید به حبس از دو ماه تا یک سال محکوم می شود .

ماده ۲۹ - هر نظامی حین خدمت یا در ارتباط با آن نسبت به مافوق خود مرتکب ضرب یا جرح یا نقص یا قطع عضو شود حسب مورد علاوه بر قصاص یا پرداخت دیه به حبس از یک تا پنج سال محکوم میشود .

ماده ۳۰- مرتکبین جرائم مواد (۲۸) و (۲۹) چنانچه مرتکب قتل شوند در صورتیکه حکم قصاص در مورد آنان اجرا نشود حسب مورد به مجازاتهای مقرر در دوماه مذکور محکوم میشوند .

ماده ۳۱- هر نظامی حین خدمت یا در ارتباط با آن به مافوق خود به نحسوی از انحاء اهانت نماید به حبس از دوماه تا دو سال محکوم میشود .

ماده ۳۲- هریک از فرماندهان و روسا خارج از محدوده اختیارات فرماندهی و آئین نامه انضباطی به افراد تحت امر خود اهانت یا آنها را تنبیه نماید حسب مورد برابر قوانین جزائی مجازات خواهد شد .

ماده ۳۳- هر نظامی که برای فرار از کار یا انجام وظیفه یا تهدید فرمانده یا رئیس یا همافوق دیگر عمداً " به خود صدمه وارد آورد یا بطور مکرر به عدم توانائی جسمی یا روحی متعذر شود بنا به گواهی پزشک نظامی تمارض او ثابت گردد یا در انجام خدمت بی علاقه باشد و این بی علاقهگی و سهل انگاری عملاً در موارد متعدد ظاهر شده باشد به ترتیب زیر محکوم می شود .

۱- هرگاه در مقابل دشمن یا محاربین باشد به حبس از دو تا ده سال .

۲- هرگاه در زمان جنگ باشد به حبس از یک تا پنج سال .

۳- در سایر موارد به حبس از سه ماه تا یک سال .

ماده ۳۴- هر نظامی در ارتباط با خدمت در مقابل ماموران مسلح حین انجام وظیفه آنان ، بطور تجری مقاومت یا به آنان حمله نماید متعذر محسوب و به ترتیب زیر محکوم می شود .

۱- هرگاه تمرد با اسلحه صورت گرفته باشد به حبس از دو تا هشت سال .

۲- هرگاه تمرد بودن سلاح به عمل آید به حبس از شش ماه تا سه سال .

تبصره- اگر متعذر در موقع تمرد مرتکب جرم دیگری هم شود به مجازات آن جرم نیز محکوم میشود .

ماده ۳۵- هر نظامی نسبت به مجروح یا بیماری که قدرت دفاع از خود را ندارد آزار روحی یا صدمه بدنی وارد نماید علاوه بر قصاص یادیه ، حسب مورد چنانچه این اقدام در مناطق عملیاتی صورت گیرد به حبس از شش ماه تا سه سال و در غیر مناطق عملیاتی از سه ماه تا دو سال محکوم میشود و چنانچه مورد از مصادیق قصاص یادیه

باشد علاوه بر مجازات فوق به مجازات قصاص یا دیه نیز محکوم خواهد شد .
ماده ۳۶- هر نظامی که اموال مجروح یا بیمار یا مردم‌ای را تصاحب کند چنانچه این اقدام در مناطق عملیاتی باشد به حبس از شش ماه تا دو سال و در غیر مناطق عملیاتی از سه ماه تا یکسال و در هر دو صورت به استرداد اموال مآخوذ محکوم خواهد شد .

فصل چهارم - فرار - بخش اول - فرار در زمان صلح

ماده ۳۷- اعضای ثابت نیروهای مسلح هرگاه در زمان صلح ، بیش از پانزده روز غیبت متوالی داشته و عذر موجهبی نداشته باشند فراری محسوب و پس از دستگیری به حبس از یک سال تا سه سال یا تنزیل یک درجه یا رتبه یا محرومیت از ترفیع تا دو سال محکوم میشوند .

ماده ۳۸- اعضای ثابت نیروهای مسلح که در مأموریت یا مرخصی یا مشغول گذاردن دوره آموزشی در داخل یا خارج از کشور هستند هرگاه پس از خاتمه مأموریت یا مرخصی یا دوره آموزشی یا پس از احضار قبل از خاتمه آن به فاصله پانزده روز از تاریخ ابلاغ قانونی خود راهب قسمتهای مربوط در داخل و یا سفارتخانه‌ها و یا کنسولگریها و یا نمایندگان مجاز دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج معرفی ننمایند و عذر موجهبی نداشته باشند فراری محسوب و مشمول ماده (۳۷) خواهند بود .

ماده ۳۹- اعضا غیر ثابت نیروهای مسلح اعم از وظیفه ، پیمانی و غیره که در زمان صلح مدت غیبت آنان از پانزده روز متوالی تجاوز نماید و عذر موجهبی نداشته باشند فراری محسوب و پس از دستگیری به حبس از شش ماه تا دو سال و با اضافه خدمت تا یکسال محکوم می شوند .

ماده ۴۰- فراریان مشمول مواد فوق در صورتی که شخصا خود را معرفی نمایند به ترتیب زیر با آنان رفتار خواهد شد .

۱- هرگاه در زمان صلح باشد حسب مورد از دو ماه تا یکسال حبس محکوم میشوند .

۲- هرگاه در زمان جنگ یا بسیج یا هنگامی که یگان مربوط در آماده باش رزمی

است ، باشد و حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ شروع جنگ یا بسیج یا اعلام آماده باش خود را معرفی نمایند از تعقیب و کیفر معاف خواهند بود .

۳- هرگاه معرفی پس از مدت مذکور باشد حکم فرار در زمان جنگ را خواهد داشت .

ماده ۴۱- نظامیان وظیفه دوره ذخیره و احتیاط که در زمان صلح برای تجدید یا تکمیل دوره آموزشی یا بسیج همگانی یا خدمت دوره احتیاط و ذخیره فرا خوانده شوند و بفاصله پانزده روز از تاریخ احضار بدون عذر موجهی خود را معرفی ننمایند فراری محسوب و حسب مورد به مجازاتهای مقرر در این بخش محکوم خواهند شد .

بخش دوم - فرار در زمان جنگ و درگیریهای مسلحانه

ماده ۴۲- اعضای ثابت نیروهای مسلح هرگاه در زمان جنگ بیش از پنج روز متوالی غیبت نموده و عذر موجهی نداشته باشند فراری محسوب و به حبس از دو تا هشت سال محکوم می شوند و اگر فرار از جبهه باشد از زمان غیبت فراری محسوب و چنانچه فرار آنان موجب شکست جبهه یا وارد شدن تلفات جانی به نیروهای خودی شود محکوم به اعدام و در غیر اینصورت به حبس از سه تا پانزده سال و یا تنزیل تا دو درجه و یا مرادف آن از رتبه و گروه محکوم می شوند .

ماده ۴۳- اعضای غیر ثابت نیروهای مسلح اعم از وظیفه یا پیمانی و غیره هرگاه در زمان جنگ بیش از پنج روز متوالی غیبت نموده و عذر موجهی نداشته باشند فراری محسوب و به حبس از یک تا پنج سال محکوم می شوند و اگر فرار از جبهه باشد از زمان غیبت فراری محسوب و چنانچه فرار آنان موجب شکست جبهه یا وارد شدن تلفات جانی به نیروهای خودی شود محکوم به اعدام و در غیر اینصورت به حبس از دو تا ده سال محکوم می شوند .

تبصره - منظور از جبهه مندرج در قانون منطقهایست که یگانی درگیری مستقیم و سریع رزمی داشته و یا مأموریت آنرا دریافت کرده باشد .

ماده ۴۴- هر نظامی که در جریان عملیات علیه عوامل خرابکار ، ضد انقلاب ، اشرار و قاچاقچیان مسلح از محل مأموریت و یا منطقه درگیری فرار نماید حسب مورد مشمول مجازاتهای مقرر در این بخش قرار خواهد گرفت .

ماده ۴۵ - نظامیانی که در زمان جنگ در ماموریت یا مخصصی هستند یا مشغول گذراندن دوره آموزشی در داخل یا خارج از کشور می باشند هرگاه پس از خاتمه ماموریت یا مخصصی یا دوره آموزشی یا پس از احضار قبل از خاتمه آن بفاصله پنج روز از تاریخ ابلاغ قانونی خود را به قسمت های مربوط در داخل ، یا سفارتخانه ها یا کنسولگری ها یا نمایندگان مجاز دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج معرفی ننمایند و عذر موجهی نداشته باشند فراری محسوب می شوند و حسب مورد مشمول مواد (۴۲) و (۴۳) این قانون ، خواهند بود .

ماده ۴۶ - هر نظامی که در زمان بسیج یا هنگامی که میکان مربوط در ماموریت آماد باشد رزمی است مرتکب فرار شود حسب مورد مشمول مواد (۴۲) و (۴۳) و (۴۴) این قانون ، خواهد بود .

ماده ۴۷ - فراریان مشمول این بخش در صورتیکه قبل از خاتمه جنگ شخصا خود را معرفی نمایند از کیفیات مخففه برخوردار خواهند بود .

ماده ۴۸ - افراد وظیفه دوره ذخیره و احتیاط که در زمان جنگ احضار شده و به فاصله پنج روز از تاریخ احضار بدون عذر موجهی خود را معرفی ننمایند فراری محسوب و حسب مورد به مجازات مقرر در این مبحث محکوم خواهند شد .

بخش سوم - مقررات مشترک

ماده ۴۹ - هر نظامی که با سلاح یا وسیله موتوری یا هواپیما یا کشتی یا وسایل دیگر مورد استفاده نیروهای مسلح ، فرار نماید علاوه بر رد عین یا مثل یا قیمت و جبران خسارت وارده ناشی از ایجاد نقص یا استفاده غیر مجاز ، چنانچه عمل او ضربه موثر به وضعیت نیروهای مسلح وارد آورد به مجازات محارب و مفسد فی الارض محکوم میشود .

ماده ۵۰ - هر نظامی که بطرف دشمن فرار نماید و فرار او موجب تقویت دشمن شود محارب محسوب و محکوم به اعدام میگردد و در غیر این صورت به حبس از پنج تا پانزده سال محکوم میشود .

ماده ۵۱ - فراری که با تبانی بیش از دو نفر باشد فرار با توطئه محسوب میگردد و کلیه افراد موثر در توطئه محارب بوده و به اعدام محکوم میشوند و افراد دیگر تا ۱/۵ برابر حداکثر مجازات تعیین شده محکوم میشوند .

ماده ۵۲ - ترغیب به فرار یا تسهیل موجبات فرار یا اخفای نظامیان با علم به فراری بودن آنان معاونت در جرم محسوب و مرتکب به مجازات حبس از سه ماه تا سه سال و یا جزای نقدی از پانصد هزار ریال تا پنج میلیون ریال محکوم میشوند .

ماده ۵۳ - محصلان مراکز آموزشی نیروهای مسلح از لحاظ کیفر جرائم مندرج در این قانون تابع مقررات مربوط به گادر ثابت می باشد .

ماده ۵۴ - منظور از عذر موجه مندرج در این فصل اموریست از قبیل .

- ۱- بیماری مانع از حضور .
- ۲- فوت همسر ، پدر ، مادر ، برادر ، خواهر و اولاد یا بیماری سخت یکی از آنان .
- ۳- ابتلا . به حوادث بزرگ مانند حریق ، سیل و زلزله .
- ۴- در توقیف یا حبس بودن .

ماده ۵۵ - متخصصان مجرب و افرادی که از بورسیه نیروهای مسلح جهت طی دوره آموزشی عالی پزشکی ، مهندسی و غیره استفاده کرده اند هرگاه بدون عذر موجه مرتکب بیش از (۶) ماه فرار از خدمت گردند علاوه بر مجازات مندرج در این قانون به پرداخت هزینه های مربوط و محرومیت از اشتغال به آن حرفه در خارج از نیروهای مسلح بمدت (۵) تا (۱۰) سال محکوم خواهند شد . و به هر صورت اخراج آنان از نیروهای مسلح منوط به حکم دادگاه و یا رای کمیسیونهای مواد (۱۰۴) (۱۰۵) قانون ارتش می باشد .

فصل پنجم - گزارش خلاف واقع

ماده ۵۶ - هر نظامی به مناسبت انجام وظیفه عمداً گزارشی برخلاف حقیقت به فرماندهان یا دیگر مقامات مسوول تقدیم نماید یا حقایق را کتمان کند یا گزارشی با تغییر ماهیت یا بطور ناقص ارائه دهد به ترتیب زیر محکوم میشود .

۱- اگر گزارش خلاف یا کتمان حقیقت موجب شکست جبهه یا تلفات جانی گردد محکوم به اعدام .

۲- اگر موضوع گزارش مربوط به امور جنگی یا مسائل امنیت داخلی یا خارجی باشد به حبس از سه الی هشت سال .

۳- در سایر موارد به حبس از سه ماه الی یک سال .

تبصره ۱ - عدم گزارش جرائم ارتكابی توسط مسؤولین مربوط به مقامات صالحه مشمول این ماده می باشد .

تبصره ۲ - چنانچه اعمال مذکور موجب خسارات مالی گردد علاوه بر مجازات فوق به جبران خسارات وارده نیز محکوم خواهد شد .

ماده ۵۷ - هرنظامی که با اظهار یا اقدام خود به نحوی از انحاء موجبات بدبینی اشخاص رانسبت به نیروهای مسلح فراهم سازد به حبس از دو ماه تا یک سال محکوم میشود .

فصل ششم - تقلب و دسیسه در امور نظام وظیفه

ماده ۵۸ - هرنظامی که در ارتباط با انجام وظیفه خود موجبات معافیت یا اعزام مشمولی را بخدمت وظیفه عمومی من غیر حق فراهم سازد و یا سبب شود نام کسی که مشمول قانون خدمت وظیفه عمومی هست در لیست مشمولان ذکر نگردد ، چنانچه اعمال مذکور به موجب قوانین دیگر مستلزم مجازات شدیدتری نباشد به حبس از شش ماه تا سه سال و انفصال موقت از شغل از شش ماه تا یکسال برای مرحله اول و اخراج از خدمت در نیروهای مسلح برای مرحله دوم محکوم می شود .

تبصره - در صورتی که مرتکب از پزشکان یا متخصصان شاغل در نیروهای مسلح باشد طبق ماده (۵۵) عمل خواهد شد .

ماده ۵۹ - هرکس برای معافیت از خدمت نظام و یا تهدید فرمانده یا رئیس و یا دیگر افراد مافوق عمداً به نحوی به خود صدمه وارد کند که مستلزم معافیت از خدمت باشد ، علاوه بر انجام خدمت مقرر به حبس از شش ماه تا سه سال محکوم میشود .

فصل هفتم - فروش و حیف و میل و رهن گذاشتن اشیای نظامی

ماده ۶۰ - هرنظامی که اسلحه و یا اجزای آن یا مهمات یا مواد منفجره یا محترقه متعلق به دولت را که برای خدمت به او سپرده شده است ، بفروشد علاوه بر رد عین یا قیمت آن به حبس از سه تا ده سال محکوم میشود .

ماده ۶۱ - هر نظامی که مرکب یا وسایل نقلیه یا سایر ولوازم نظامی را که برای خدمت به اوسپرده شده است بفروشد علاوه بررد عین یا مثل یا بهای آن به حبس از یک تا سه سال محکوم میشود .

ماده ۶۲ - هر نظامی ، البته نظامی را که برای خدمت به اوسپرده شده است و فروش یا رهن آن از نظر سازمان مربوط غیر مجاز باشد بفروشد یا رهن بگذارد علاوه بررد عین یا مثل به حبس از دوتا شش ماه محکوم میشود .

ماده ۶۳ - هر نظامی که مرکب یا اسلحه یا مهمات یا وسایل نقلیه یا سایر وسایل ولوازم نظامی را که برای خدمت به اوسپرده شده است مخفی یا تلف نماید یا بمصرف غیر مجاز برساند و یا مورد استفاده غیر مجاز قرار دهد حسب مورد علاوه بررد عین یا مثل یا قیمت یا جبران خسارات وارده و اجرت المثل به حبس از شش ماه تا دو سال محکوم میشود .

ماده ۶۴ - هر نظامی که تمام یا قسمتی از اسلحه یا مهمات یا سایر وسایل ولوازم نظامی را که برای خدمت به اوسپرده شده است در اختیار دیگری بگذارد علاوه بررد عین یا مثل یا بهای آن به حبس از شش ماه تا دو سال محکوم میشود .

ماده ۶۵ - هر نظامی که بر اثر بی احتیاطی یا عدم اجرای مقررات بماسلحه و مهمات و سایر اشیاء و اموال ولوازم نظامی متعلق بدولت یا آنچه در اختیار دولت است خسارتی وارد آورد یا موجب فقدان و یا از بین رفتن آنها بشود ، علاوه برپرداخت خسارت به حبس از دو ماه تا دو سال محکوم میشود .

ماده ۶۶ - تشخیص اینکه اموال و اشیاء ولوازم مذکور در این فصل جزء اموال و اشیاء ولوازم نظامی می باشد ، با رعایت مقررات نیروهای مسلح در این خصوص بعمل آمده کارشناسان نظامی ذیربط در هر مورد است .

فصل هشتم - سرقت

ماده ۶۷ - هر نظامی که اسلحه و مهمات متعلق به دولت را سرقت نماید به حبس از دوتا ده سال محکوم میشود .

ماده ۶۸ - هر نظامی که وسایل ولوازم نظامی (غیر از سلاح و مهمات) و وجوه و اجناس یا اشیایی که در اختیار نیروهای مسلح است سرقت نماید ، به حبس از یک تا پنج

سال محکوم می شود .

ماده ۶۹- هرگاه برزهای ارتكابی فوق درموقع اردوكنشی یا ماموریت آماده بهاسی
رزمی یا عملیات رزمی یا در منطقه جنگی باشد یا سرفت آن در ماموریت محوله یگسان
موثر باشد بنحوی که در ماموریت آن اختلال ایجاد نماید مرتكب به حداکثر مجازات
محکوم می شود .

ماده ۷۰- هرگاه برزهای فوق به قصد اختلال در برزهای متعلق یا عملیات نظامی صورت
گیرد یا عمل اولطمه غیر قابل جبرانی به عملیات نظامی وارد کند مرتكب بهاعدام
محکوم و در غیر این صورت بهحبس از سه تا پانزده سال محکوم میشود .

ماده ۷۱- در تمام موارد مذکور در چهار ماده فوق باید عین یا مثل یا بهاء اشیاء
واجناس مسروقه وهمچنین وجوه نقد یا معادل آن مسترد گردد ، و چنانچه سرفت واجد
شرائط حد باشد مرتكب به حد سرفت محکوم خواهد شد .

فصل نهم - حرق و تخریب

ماده ۷۲- هر نظامی عمدا و با سوء نیت تاسیسات یا ساختمانها یا استحکامات
نظامی یا کشتی یا هواپیما یا امثال آنها یا انبارها یا راهها یا وسایل ارتباطی و مخابراتی
یا مراکز محتوی اسناد و دفاتر یا اسناد طبقه بندی شده مورد استفاده نیروهای مسلح
یا وسایل دفاعیه یا تمام یا قسمتی از ملزومات جنگی و اسلحه یا مهمات را آتش بزند
یا تخریب کند یا دیگری را وادار به آن نماید یا دامهای مورد استفاده نیروهای
مسلح را تلف یا ناقص کند به حبس از سه تا پانزده سال محکوم میشود .

تبصره - در صورتیکه انجام اعمال فوق به قصد براندازی حکومت و ایجاد فساد
باشد و در مواردیکه در نتیجه اعمال مذکور لطامات جبران ناپذیری به عملیات نظامی
وارد آید ، مرتكب به مجازات محارب محکوم میشود .

ماده ۷۳- هر نظامی که عمدا اموالی را که در اختیار نیروهای مسلح است غیر
از آنچه در ماده فوق ذکر شده تلف کند یا بسوزاند یا دیگری را وادار به آن نماید به
حبس از دو تا پنج سال محکوم میشود .

ماده ۷۴- در موارد مذکور در این فصل مرتكب به جبران خسارت وارده نیز
محکوم میگردد .

فصل دهم - سوء استفاده و جعل و تزویر

ماده ۷۵ - هر نظامی که امضای یکی از فرماندهان یا روسای نیروهای مسلح را جعل یا علم به جعل یا تزویر مورد استفاده قرار دهد اعم از اینکه بالمباشره باشد یا بواسطه به حبس از یک تا ده سال محکوم میگردد .

ماده ۷۶ - هر نظامی مهر یا منگنه یا علامت یکی از نیروهای مسلح و یا ادارات و شرکتها و سازمانهایی که مطابق قانون تشکیل شده است جعل کند یا با علم به جعل استعمال نماید علاوه بر جبران خسارت وارده به حبس از شش ماه تا پنج سال محکوم میشود .

ماده ۷۷ - هر نظامی مهر یا تمهر یا علامت یکی از نیروهای مسلح یا ادارات و یا شرکتهای مذکور در ماده (۷۶) را برخلاف ترتیب بدست آورده و به طریقی که به حقوق و منافع ضرر وارد نماید استعمال کرده یا سبب استعمال شود علاوه بر جبران خسارت وارده به حبس از سه ماه تا سه سال محکوم خواهد شد .

ماده ۷۸ - هر نظامی که مرتکب جرائم مذکور در مواد فوق شده است هرگاه قبل از تعقیب به مسؤولین ذیربط اطلاع دهد و سایر مرتکبین را معرفی نماید از مجازات معاف خواهد بود .

ماده ۷۹ - هر نظامی که حین انجام وظیفه در احکام و تقریرات و نوشته ها و اسناد و سجلها و آثار و محاسبات و دفاتر و غیر آنها از نوشته ها و اوراق جعل یا تزویر کند اعم از اینکه امضاء یا مهری را ساخته و یا امضاء یا مهر یا خطوطی را تحریف کرده یا کلماتی الحاق کند یا اسامی اشخاص را تغییر دهد علاوه بر جبران خسارات وارده به حبس از دو تا شش سال محکوم میگردد .

ماده ۸۰ - هر نظامی که در تحریر نوشته ها و قراردادها و مقاوله نامه های راجع به وظایفش مرتکب جعل یا تزویر شود اعم از اینکه موضوع یا مضمون آنرا تغییر دهد یا گفته و نوشته یکی از مقامات یا تقریرات یکی از طرفین را تحریف کند یا امر باطلی را صحیح یا صحیحی را باطل یا چیزی را که بدان اقرار نشده اقرار جلوه دهد علاوه بر جبران خسارت وارده به حبس از یک تا ده سال محکوم خواهد شد .

ماده ۸۱ - هر نظامی که اوراق معمول در موارد فوق را با علم به جعل و تزویر مورد استفاده قرار دهد علاوه بر جبران خسارات وارده به حبس از شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد .

ماده ۸۲ - هر نظامی که به یکی از طرق مذکور در اسناد و نوشته‌های غیر رسمی جعل یا تزویر کند یا با علم به جعل و تزویر مورد استفاده قرار دهد علاوه بر جبران خسارت به حبس از سه ماه تا یک سال محکوم میشود .

ماده ۸۳ - در صورتیکه جاعل شخصا از سند معمول استفاده نماید حسب مورد به اشد مجازات مندرج در مواد فوق محکوم میشود .

ماده ۸۴ - هر نظامی شخصا یا بواسطه دیگری اقدام به صدور گواهی یا تصدیق نامه خلاف واقع در امور نظام وظيفه یا غیر آن نماید علاوه بر جبران خسارت وارده به حبس از یک سال تا سه سال محکوم میشود .

ماده ۸۵ - هر نظامی که عهده دار خرید یا فروش یا ساخت چیزی برای نیروهای مسلح بوده و بواسطه تدلیس یا تقلب در خرید یا فروش یا در تعیین مقدار یا صفت یا خاصیت آن سودی برای خود یا دیگری تحصیل نموده باشد و یا موجب ضرر نیروهای مسلح گردد به ترتیب زیر محکوم میشود .

۱- هرگاه از حیث مبلغ یا بهاء از ۵۰۰ ۰۰۰ ریال تجاوز ننماید به حبس از سه ماه تا یکسال .

۲- در صورتیکه از حیث مبلغ یا بهاء زائد بر ۵۰۰ ۰۰۰ ریال باشد و لیسای از ۵۰۰۰ ۰۰۰ ریال تجاوز ننماید به حبس از یک سال تا پنج سال .

۳- چنانچه زائد بر ۵۰۰۰ ۰۰۰ ریال باشد به حبس از دوتا ده سال .

ماده ۸۶ - هر نظامی که در معاملات یا مناقصه‌ها و مزایده‌های مربوط به نیروهای مسلح یا دیگران تبانی نماید علاوه بر جبران خسارت به حبس از دوتا ده سال و جزای نقدی معادل آنچه من غیر حق تحصیل کرده است محکوم میگردد .

ماده ۸۷ - چنانچه بزه‌های مذکور در موارد بالا را بازرسان نظامی در امور مالی نیروهای مسلح مرتکب شده باشند یا در ارتکاب آن شرکت نمایند و یا کشف کرده و مخفی دارند مجازات آنان حسب مورد تا ۱/۵ برابر حداکثر مجازاتهای مقررتشديد میشود .

ماده ۸۸ - هر نظامی که در مواد غذایی و ادویه و مایعاتی که تحت حفاظت یا نظارت او قرار داده شده است مستقیماً یا بطور غیر مستقیم تقلب نماید یا عمداً مواد غذایی و ادویه و مایعات تقلبی را بین نظامیان شخصاً یا بوسیله دیگری تقسیم نماید به حبس از دو تا ده سال محکوم خواهد شد .

ماده ۸۹ - هر نظامی که با سوء نیت گوشت حیوانات مبتلا به بیماریهای مسری یا مواد غذایی یا مایعات فاسد یا ضایع شده را مستقیماً یا بطور غیر مستقیم بین نظامیان تقسیم نماید به حبس از سه تا پانزده سال محکوم میشود .

ماده ۹۰ - چنانچه در اثر وقوع بزههای مذکور در این فصل لطمه جبران ناپذیری به نیروهای مسلح یا عملیات نظامی وارد آید مرتکب در حکم محارب است .

ماده ۹۱ - چنانچه در اثر ارتکاب جرائم مندرج در این فصل خسارت مالی نیز وارد گردد مرتکب ملزم به جبران آن خواهد بود .

ماده ۹۲ - مجازاتهای مذکور در این فصل در صورتی اعمال میشود که فرد نظامی در رابطه با انجام وظیفه نظامی مرتکب جرم شده باشد در غیر این صورت طبق مقررات عمومی مجازات خواهد شد .

فصل یازدهم - ارتشاء و اختلاس

ماده ۹۳ - هر نظامی برای انجام یا خودداری از انجام امری که از وظائف او یا یکی دیگر از پرسنل نیروهای مسلح است وجه یا مال یا سند پرداخت وجه یا تسلیم مالی را بلامعوض یا کمتر از قیمت معمول بهر عنوان قبول نماید اگر چه انجام یا خودداری از انجام امر برخلاف قانون نباشد در حکم مرتشی است و به ترتیب زیر محکوم میشود .

۱ - در صورتیکه قیمت مال یا وجه مآخوذ تا دویست هزار ریال باشد به حبس از یک تا سه سال و جزای نقدی معادل وجه یا قیمت مال مآخوذ و تنزیل یک درجه یا یک رتبه .

۲ - هرگاه قیمت مال یا وجه مآخوذ از دویست هزار ریال بیشتر باشد به حبس از دو

تا سه سال و جزای نقدی معادل وجه یا قیمت مال مآخوذ و اخراج از نیروهای مسلح .

تبصره - مبالغ مذکور از حیث تعیین مجازات اعم از این است که دفعات یا سه

دفعات اخذ شده باشد .

ماده ۹۴ - کسی که وجه یا مالی را داده است راشی محسوب و به مجازات حبس از شش ماه تا سه سال و ضبط وجوه و اموال مورد ارتشاء به نفع دولت به عنوان تعزیر محکوم می شود .
تبصره ۱ - مجازات شروع به رشا و ارتشاء حسب مورد حداقل مجازات حبس خواهد بود .

تبصره ۲ - چنانچه راشی قبل از کشف جرم مأموران را از وقوع آن آگاه سازد و یا موجبات تسهیل تعقیب مرتشی را فراهم نماید به حداقل مجازات مقرر محکوم میشود .
ماده ۹۵ - هر نظامی وجوه یا مطالبات یا حواله ها یا اسناد و اشیا و لوازمی را که بر حسب وظیفه به او سپرده شده است به نفع خود یا دیگری برداشت و تصاحب نماید مختلس محسوب و حسب مورد به مجازات زیر محکوم میشود .

۱ - هرگاه میزان اختلاس از حیت وجه یا بهاء تا ۵۰۰۰۰ ریال باشد به یک تا سه سال حبس و تنزیل یک درجه یا یک رتبه .

۲ - در صورتیکه از این مبلغ بیشتر باشد به حبس از سه تا پانزده سال و اخراج از نیروهای مسلح .

تبصره ۱ - در هر مورد علاوه بر رد وجه یا مال مورد اختلاس به جزای نقدی معادل دو برابر آن محکوم میگردد .

تبصره ۲ - مجازات شروع به اختلاس حداقل مجازات آن جرم می باشد .

فصل دوازدهم - استعمال غیر قانونی البسه رسمی یا

علامات و نشانها و مدالهای نظامی

ماده ۹۶ - هر نظامیکه علنا نشانها و مدالها و علامت ها و درجات و البسه رسمی نظامی داخلی یا خارجی را بدون تغییر یا با تغییر جزئی که موجب اشتباه شود بدون مجوز یا بدون حق استعمال نماید به حبس از دو ماه تا دو سال محکوم میشود .

ماده ۹۷ - هر نظامی در زمان جنگ با دولتی که قرار داد ژنو مورخ ۱۹۴۹ را امضاء نموده یا بعداً به آن ملحق شده است پوچم یا بازوبند یا سایر علائم هلال احمر یا هم‌ردیف آن را در منطقه عملیات جنگی بدون حق علناً استعمال کند به حبس از دو ماه تا دو سال محکوم می‌شود .

رئیس جمهور وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح وزیر دادگستری

تاریخ چاپ ۱۳۷۰/۴/۱۷

مواد ۹۹، ۱۰۴، ۱۰۵ و ۱۴۸ قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران

ماده ۹۹ - "بدون‌کار" وضع پرسنلی است که بیکی از علل زیر موقتاً از کار برکنار گردند .

الف - بموجب قرارهای صادره از مراجع ذیصلاح قضائی بازداشت شوند .

ب - برابر احکام صادره از دادگاههای صالح زندانی شوند .

ج - به علت عدم پرداخت محکوم به یا بدهی منجر به صدور اجرائیه زندانی شوند .

د - به علت ارتکاب تخلفات انضباطی بدون‌کار شوند .

ه - در صورتیکه محکوم به اقامت اجباری یا ممنوع از اقامت در محل معین شوند .

تبصره ۱ - چنانچه در محل اقامت پرسنل مشمول بند ه پادگان و یا سازمان نظامی وجود داشته باشد ارتش در صورت نیازی تواند آنان را بجای بدون‌کاری در آن محل حاضر بخدمت نماید .

تبصره ۲ - مدت بدون‌کاری جزء ایام خدمت برای ترفیع منظور نشده و تنها از نظر بازنشستگی محسوب میگردد .

کسور بازنشستگی این مدت براساس آخرین حقوق قبل از بدون‌کاری به صندوق بازنشستگی واریز خواهد شد .

تبصره ۳ - محکومیتها به میزانی که مشمول عفو ، آزادی مشروط ، تعلیق اجرای مجازات ، تاخیر اجرای حکم یا حبس یا خدمت قرار گیرند باعث بدون‌کاری نخواهد شد .

ماده ۱۰۴ - رسیدگی به تخلفات پرسنل که فرمانده نیروی مربوط برای آنان

پیشنهاد محرومیت از ترفیع ، تنزیل درجه یا رتبه ، معافیت از خدمت و یا اخراج از خدمت میدهد و همچنین رسیدگی به شکایات پرسنل از ردههای بالاتر در امور خدمتی ، در هیاتهای مرکب از اعضاء مشروحه زیر بعمل می آید .

الف - معاون پرسنلی نیروی مربوط یا جانشین وی .

ب - رئیس بازرسی نیروی مربوط یا جانشین وی .

ج - مسوول سازمان عقیدتی سیاسی نیروی مربوط یا جانشین وی .

د - مسوول سازمان حفاظت اطلاعات نیروی مربوط یا جانشین وی .

ه - نماینده سازمان قضائی نیروهای مسلح .

تبصره ۱ - چنانچه پرسنل متخلف با شاکی جمعی وزارت دفاع یا ستاد مشترک باشند مقامات همطراز وزارت دفاع یا ستاد مشترک هیات را تشکیل خواهند داد و پیشنهاد تنبیهات فوق الذکر نیز بوسیله وزیر دفاع یا رئیس ستاد مشترک به هیات ارائه خواهد شد .

تبصره ۲ - هیاتهای رسیدگی میتوانند از اشخاصی که ضروری تشخیص می دهند بمنظور اظهار نظر دعوت نمایند لیکن حق رای منحصر به اعضاء اصلی هیات است .

تبصره ۳ - دعوت از شخص متخلف جهت استماع دفاعیات وی در جلسه رسیدگی الزامی است لکن در صورتی که دوبار بدون عذر موجه در جلسه هیات حضور نیابد این حق از وی سلب میگردد .

تبصره ۴ - حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه رسیدگی ، موضوع تخلف و دلائل مربوط و خلاصه پرونده و سوابق پرسنل متخلف به تمامی اعضاء هیات و همچنین شخص متخلف کتبا اعلام میگردد .

تبصره ۵ - شکایات پرسنل از ردههای بالاتر تنها در صورتی قابل طرح در این هیات خواهد بود که قبلاً توسط پرسنل مزبور به فرمانده یک رده بالاتر و فرمانده نیروی مربوط و در مورد پرسنل وزارت دفاع و ستاد مشترک به وزیر دفاع یا رئیس ستاد مشترک گزارش شده باشد .

تبصره ۶ - تصمیمات هیات با اکثریت آراء اتخاذ خواهد شد و جز در موارد معافیت یا اخراج از خدمت و شکایت از فرماندهان نیروها و رئیس ستاد مشترک و وزیر دفاع ، پس از درج در فرمان هگانی قابل اجراء میباشد ، در این موارد نیز در صورتیکه ظرف مدت یکماه پس از ابلاغ تصمیمات به شخص ذی نفع مورد اعتراض وی قرار نگیرد پس از درج

در فرمان همگانی قابل اجرا است و در صورت تسلیم اعتراضیه ، موضوع در هیات مذکور در ماده ۱۰۵ این قانون مورد رسیدگی قرار گرفته و رای هیات مزبور پس از درج در فرمان همگانی قابل اجرا خواهد بود . ذی نفع نسبت به آراء قابل اجرا هر یک از دو هیات میتواند به مراجع صالحه قضایی تظلم نماید .

تبصره ۲ - رسیدگی به تخلفات مرتبط با جنگ که برای عاملین آنها پیشنهاد تنبیهات فوق الذکر گردیده است بر عهده دادگاههای نظامی خواهد بود که بمنظور رسیدگی به جرائم و تخلفات پرسنل ، در مناطق مورد نیاز تشکیل میگردد .

تبصره ۸ - اعمال تنبیهات مذکور در این ماده بوسیله فرماندهی کل ، منوط به طی مراحل فوق الذکر نمی باشد .

ماده ۱۰۵ - هیات تجدید نظر از اعضا زیر تشکیل میگردد .

الف - رئیس ستاد مشترک .

ب - وزیر دفاع .

ج - فرماندهان نیروی زمینی ، هوایی ، دریائی ،

د - رئیس سازمان عقیدتی سیاسی .

ه - رئیس سازمان حفاظت اطلاعات .

و - رئیس سازمان قضائی نیروهای مسلح .

تبصره ۱ - پرسنل معترض به تصمیمات هیات رسیدگی مذکور در ماده ۱۰۴ می بایست

طرف مدت یکماه از تاریخ ابلاغ تصمیمات هیات ، اعتراض کتبی خود را به دبیرخانه ستاد مشترک تحویل و یا با پست سفارشی ارسال نماید .

تبصره ۲ - چگونگی تشکیل و نحوه رسیدگی هیاتهای رسیدگی و هیات تجدید نظر

بموجب آئیننامه ای خواهد بود که بوسیله ستاد مشترک با هماهنگی وزارت دفاع و همکاری

نیروهای سه گانه تهیه و به تصویب شورای عالی دفاع برسد .

ماده ۱۴۸ - میزان دریافتی ماهانه پرسنل منتظر خدمت بر مبنای دوسوم پرسنل

بدون کار بر مبنای یکدوم حقوق درجه یا رتبه آنها محاسبه و تعیین میگردد .

اصل ۷۹ قانون اساسی

برقراری حکومت نظامی ممنوع است . درحالت جنگ و شرایط اضطراری نظیر آن دولت حق دارد باتصویب مجلس شورای اسلامی موقتاً محدودیتهای ضروری را برقرار نماید / ولی مدت آن بهر حال نمیتواند بیش از سی روز باشد و در صورتیکه ضرورت همچنان باقی باشد دولت موظف است مجدداً از مجلس کسب مجوز کند .

قانون نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۹/۴/۲۷ در مصوبات
ششماه اول سال ۱۳۶۹ چاپ گردیده است .